

PÁ 20. března – Podněty k zamyšlení

Je zajímavé, že v odkazu k textu Da 11,29–39 identifikoval Martin Luther „ohyzdnou modlu pustošitele“ (Da 11,31) s papežstvím, s jeho učením a praktikami. Souvislost mezi kapitolami sedm, osm a jedenáct posiluje pohled Luthera a mnoha protestantských teologů, že instituce papežství a jeho učení jsou naplněním těchto prorockých v dějinách. V této souvislosti Ellen G. Whiteová napsala: „Žádné společenství věřících v dosahu moci Říma se nemohlo dlouho těšit svobodě svědomí. Jakkmile papežství získalo moc, snažilo se tvrdě zasáhnout proti každému, kdo odmítal uznat jeho nadvládu. Tak se jeho moci poddali postupně všichni křesťané.“ (GC 62; VDV 45)

Otázky k rozhovoru

1. *Jak můžeme být citliví k postojům jiných lidí, ale zároveň nedělat kompromisy v tom, jak rozumíme učení Písma o úloze římského papežství v posledních dnech?*

2. *Ve verši Da 11,33 se říká: „Prozíraví v lidu budou poučovat mnohé, ale budou po nějaký čas klesat pod mečem a plamenem, zajetím a loupežím.“ Co tento text hovoří o osudu některých z věrného Božího lidu? Co se z textu dozvídáme o postojích a jednání některých věrných předtím, než podstoupili mučednickou smrt? Co to může říct nám?*

3. *Da 11,36 čteme: „Král bude dělat, co se mu zlíbí, bude se vypínat a činit větším nad každého boha a bude divně mluvit i proti Bohu bohů, co mu nepřísluší, a bude ho provázet zdar, dokud se nedovrší hrozný hněv, neboť rozhodnutí bude vykonáno.“ Koho a co vám tato slova připomínají?*

Iz 14:12–17 „¹²Jak jsi spadl z nebe, třpytivá hvězdo, jitřenky synu! Jak jsi sražen k zemi, zotročovateli pronárodů!¹³A v srdci sis říkal: „Vystoupím na nebesa, vyvýším svůj trůn nad Boží hvězdy, zasednu na Hoře setkávání na nejzazším Severu.“¹⁴Vystoupím na posvátná návrší oblaků, s Nejvyšším se budu měřit.“¹⁵Teď jsi svržen do podsvětí, do nejhlubší jámy!¹⁶Kdo tě uvidí, budou se dívat a divit: „To je ten muž, který zneklidňoval zemi a otláсал královstvími?“¹⁷Svět měnil v poušť, bořil jeho města, vězně nikdy nepropouštěl domů.““

2Te 2:1–4 „¹Pokud jde o příchod Pána Ježíše, kolem něhož budeme shromážděni, prosíme vás, bratři, ²abyste se nedali snadno vyvést z rovnováhy nebo vylekat nějakým projevem ducha nebo řečí či listem, domněle pocházejícím od nás, jako by den Páně měl už nastat.³Žádným způsobem se nedejte od nikoho oklamat, protože nastane, dokud nedojde ke vzpouře proti Bohu a neobjeví se člověk nepravosti, Syn zatracení.⁴Ten se postaví na odpor a ,povyší se nade všecko, co má jméno Boží‘ nebo čemu se vzdává božská pocta. Dokonce ,usedne v chrámu Božím‘ a bude se vydávat za Boha.“

4. *Verše Da 11,27.29 a 35 používají slovní spojení „jistý čas“. Co nám to chce říci o Boží vládě nad dějinami?*

Da 11:27.29.35 „²⁷Srdce obou těch králů budou plná zloby a u jednoho stolu budou mluvit lež, ale nezdaří se to , neboť konec je ještě odložen do jistého času. ...²⁹Po jistém čase opět potáhne proti Jihu, ale podruhé to nebude tak jako poprvé. ...³⁵Někteří z prozíravých budou klesat, budou zkoušeni, tříbeni a běleni pro dobu konce, totiž do jistého času.“

✧ Texty na tento týden – Daniel 11

✧ Základní verš

„*Někteří z prozíravých budou klesat, budou zkoušeni, tříbeni a běleni pro dobu konce, totiž do jistého času.*“ (Da 11:35)

Úvodem této poměrně náročné kapitoly chceme poukázat na několik důležitých bodů. Zaprvé, Da 11 nese mnoho podobných znaků jako předchozí prorocké vize v knize Daniel. Stejně jako v kapitolách 2, 7, 8 a 9, také i v 11. kapitole začíná prorocké poselství ode dnů proroka a směřuje dále do budoucnosti, až do času konce. Zadruhé, postupně se i zde vynořují světové mocnosti, které utlačují Boží lid. A zatřetí, každá prorocká vize vrcholí dobrou zprávou a šťastným koncem. Ve 2. kapitole kámen rozdrtil sochu a naplnil celou zem, v 7. kapitole Syn člověka přijímá království a v kapitolách 8. a 9. je prostřednictvím Mesiášova díla očištěna nebeská svatyně.

Jedenáctá kapitola knihy Daniel sleduje tři základní linie. (1) Začíná pohledem na perské krále, rozebírá jejich osudy a čas konce, kdy král Severu zaútočí. (2) Popisuje posloupnost bojů mezi králem Severu a králem Jihu a způsob, jakým ovlivňují Boží lid. (3) Celá kapitola končí pozitivně, když král Severu čelí svému zániku na „hoře svatých nádhery“ (Da 11,45). Takový závěr naznačuje konec zla a ustanovení věčného Božího království.

✧ Týden ve zkratce:

- Prorockví o Persii a Řecku
- Prorockví o Sýrii a Egyptě
- Řím a vůdce smlouvy
- Následující mocnost
- Závěrečné události
- Podněty k zamyšlení

NE 15. března – Prorockví o Persii a Řecku

Da 11:1-4 „¹V prvním roce vlády Darjaveše médkého jsem stál při něm, abych mu dodával sílu a byl mu záštitou.²Nyní ti tedy oznámím pravdu: Hle, v Persii povstanou ještě tři králové. Čtvrtý pak nabude většího bohatství než ostatní. Jakkmile získá sílu ze svého bohatství, vyburcuje všechno proti řeckému království.³Povstane však bohatýrský král, bude vládnout nad obrovskou říší a dělat, co se mu zlíbí.⁴Ale až bude pevně stát, bude jeho království rozloženo, rozděleno podle čtyř nebeských větrů, avšak ne jeho potomků; nebude to už říše, jaké vládl on, neboť jeho království bude rozvráceno a dostane se jiným, nikoli jim.“

Est 1:1-7 „¹Stalo se to za dnů Achašverošových; to byl ten Achašveroš, který kraloval nad sto dvaceti sedmi krajinami od Indie až po Kúš.²Za oněch dnů, kdy král Achašveroš seděl na svém královském trůnu na hradě v Šúšanu, ³v třetím roce svého kralování uspořádal hodokvas pro všechny své velmože a služebníky. Vojenská činitelá perští a médští, šlechta a správcové krajin byli shromážděni před ním.⁴Po mnoho dní, totiž po sto osmdesát dnů, přitom vystavoval na odív bohatství své královské slávy a skvostnou nádheru své velikosti.⁵Když pak ty dny skončily, uspořádal král pro všechn lid, co byl na hradě v Šúšanu, od největšího po nejmenšího, sedmidenní hodokvas na nádvoří v zahradě královského paláce.⁶Sněhobílé tkaniny lněné a bavlněné i látky purpurové a fialové byly zavěšeny na bělostných a šarlatových provazech, provlečených stříbrnými kruhy na mramorových sloupech. Zlatá a stříbrná lehátka stála na mozaikové dlažbě z alabastru a mramoru, z perleti a drahokamů.⁷Nápoje se podávaly ve zlatých nádobách, z nichž každá byla jiná. A vína královského bylo mnoho, jak se na krále sluší.“

Da 8:3-8.20-22 „³Pozvedl jsem oči a spatřil jsem, hle, jeden beran stál před řekou a měl dva rohy. Ty rohy byly veliké, jeden však byl větší než druhý; větší vyrostl jako poslední.⁴Viděl jsem berana trkat směrem k moři, na sever a na jih. Žádné zvíře před ním neobstálo a nikdo nic nevyprostil z jeho moci. Dělal, co se mu zlíbilo, a vzmohl se.⁵Pozoroval jsem, a hle, ze západu přicházel kozel na celou zemi, ale země se nedotýkal. Ten kozel měl mezi očima nápadný roh.

⁶Přišel až k dvourohému beranovi, kterého jsem viděl stát nad řekou. Přiběhl k němu silně rozrušen. ⁷Viděl jsem, že dostihl berana, rozlíceně do něho vrazil a zlomil mu oba rohy a beran neměl sílu mu odolat. Kozel ho poválil na zem a rozšlapal a nebyl nikdo, kdo by berana vyprostil z jeho moci. ⁸Kozel se velice vzomhl. Když byl na vrcholu moci, zlomil se ten velký roh a místo něho vyrostly čtyři nápadné rohy do čtyř nebeských větrů. ... ²⁰Dvourohý beran, kterého jsi viděl, jsou králové mědští a perští. ²¹Chlupatý kozel je král řecký a veliký roh, který měl mezi očima, je první král. ²²To, že se roh zlomil a místo něho vyvstaly čtyři, znamená, že vyvstanou čtyři království z toho pronároda, ale nebudou mít jeho sílu.“

PO 16. března – Proroctví o Sýrii a Egyptě

Da 11:5-7 „⁵Tu se vzmuže král Jihu, ale jeden z jeho velitelů se vzmuže víc než on a bude vládnout. Bude vládnout nad nesmírnou říší. ⁶Po uplynutí několika let se spojí: dcera krále Jihu přijde ke králi Severu, aby ujednala smír; avšak paže si neuchová sílu, jeho paže neobstojí. Dcera bude v té době vydána záhubě i s těmi, kteří ji přivedli, i s tím, který ji zplodil, a s tím, kdo jí byl oporou. ⁷Avšak na jeho místo postoupí výhonek z jejich kořenů, přitáhne proti vojsku a vejde do pevnosti krále Severu a bude tam prosazovat svou sílu.“

Da 11:8-14 „⁸I jejich bohy s jejich litými sochami a vzácnými nádobami, stříbro a zlato odveze do zajetí do Egypta; pak několik let nechá krále Severu na pokoji. ⁹Ten sice vtrhne do království krále Jihu, ale vrátí se do své země. ¹⁰Jeho synové však budou válčit a shromáždí nesmírné množství vojska. Jeden z nich přitáhne, přizene se jako povodeň a bude válčit dál až k jeho pevnosti. ¹¹Král Jihu se rozhoří, vytáhne a bude s ním, s králem Severu, bojovat; ten sice postaví nesmírné množství vojska, ale to množství bude vydáno do rukou onoho. ¹²To množství bude odvedeno. Jeho srdce zpychne. Pobije desetitisíce, avšak moc si neudrží. ¹³Král Severu se vrátí a postaví ještě nesmírnější množství, než bylo první, a po určité době, po několika letech, přitáhne s velikým vojskem a obrovským vybavením. ¹⁴V té době se mnozí postaví proti králi Jihu a synové rozvrátí tvého lidu se pozdvihnou, aby se potvrdilo vidění, avšak klesnou.“

Iz 46:9-10 „Pamatujte na to, co bylo na počátku od věků! Já jsem Bůh a jiného už není, jsem Bůh a nic není jako já. ¹⁰Od počátku oznamuji, co se v budoucnu stane, od pradávna, co se ještě nestalo. Pravím: Moje rozhodnutí platí, a co se mi líbí, uskutečním.“

ÚT 17. března – Řím a vůdce smlouvy

Da 11:18-22 „¹⁸Pak obrátí tvář k ostrovům a mnohých se zmocní, avšak jeden konzul učiní přítrž jeho tupení; a nejen to: jeho tupení mu oplátí. ¹⁹Obrátí tedy tvář k pevnostem své země, ale klesne, padne a nenajdou ho. ²⁰Na jeho místo povstane někdo, kdo dá projít výběřcům vznešeným královstvím, ale po několika letech bude zlomen, a to ani hněvem ani bojem. ²¹Na jeho místo povstane Opovrženihodný. Královská důstojnost mu nebude udělena, nýbrž nerušeně přitáhne a úskočně se zmocní království. ²²Jako povodní budou před ním odplaveny a zlomeny paže protivníků, právě tak i vůdce smlouvy.“

Da 11:23-28 „²³S těmi, kteří se s ním spojí, bude jednat lživě. Opovázlivě vytáhne s hrstkou pronároda. ²⁴Nerušené přitáhne do žitých krajin a učiní, co nečinili jeho otcové ani otcové jeho otců. Rozdělí mezi své lidi loupež, kořist a majetek a opevněným místům bude strojit úklady, až do času. ²⁵Vyburcuje svou sílu i srdce proti králi Jihu, potáhne s velikým vojskem. Král Jihu s vojskem velice velkým a zdatným se s ním utká v boji, ale neobstojí, protože mu budou nastrojeny úklady. ²⁶Ti totiž, kteří jídají jeho lahůdky, ho zlomí, jeho vojsko bude odplaveno, mnoho jich bude skoleno a padne. ²⁷Srdce obou těch králů budou plná zloby a u jednoho stolu budou mluvit lež, ale nezdaří se to, neboť konec je ještě odložen do jistého času. ²⁸Navrátí se tedy do své země s velikým jméním, ale jeho srdce bude proti svaté smlouvě. Podle toho bude jednat; pak se vrátí do své země.“

Da 8:9 „Z jednoho z nich vyrazil jeden maličký roh, který se velmi vzcháhal na jih a na východ i k nádherné zemi.“
Mt 27:33-50 „³³Když přišli na místo zvané Golgota, to znamená ‚Lebka‘, ³⁴dali mu napít vína smíchaného se žlučí; ale když je okusil, nechtěl pít. ³⁵Ukřížovali ho a losem si rozdělili jeho šaty; ³⁶pak se tam posadili a střežili ho. ³⁷Nad hlavu mu dali nápis o jeho provinění: ‚To je Ježíš, král Židů.‘ ³⁸S ním byli ukřížováni dva povstalci, jeden po pravici a druhý po levici. ³⁹Kolemjdoucí ho uráželi; potřásali hlavou ⁴⁰a říkali: ‚Když chceš zbořit chrám a ve třech dnech jej postavit, zachraň sám sebe; jsi-li Syn Boží, sestup z kříže!‘ ⁴¹Podobně se mu posmívali i velekněží spolu se zákoníky a staršími. Říkali: ⁴²‚Jině zachránil, sám sebe zachránit nemůže. Je král izraelský – ať nyní sestoupí z kříže a uveríme v něho!‘ ⁴³Spolehl na Boha, ať ho vysvobodí, stojí-li o něj. Vždyť řekl: ‚Jsem Boží Syn!‘“ ⁴⁴Stejně ho tupili i povstalci spolu s ním ukřížováni. ⁴⁵V poledne nastala tma po celé zemi až do tří hodin.

⁴⁶Kolem třetí hodiny zvolal Ježíš mocným hlasem: „Eli, Eli, lema sabachthani?“, to jest: ‚Bože můj, Bože můj, proč jsi mě opustil?‘ ⁴⁷Když to uslyšeli, říkali někteří z těch, kdo tu stáli: ‚On volá Eliáše.‘ ⁴⁸Jeden z nich hned odběhl, vzal houbu, naplnil ji octem, navodil na tyč a dával mu pít. ⁴⁹Ostatní však říkali: ‚Nech ho, ať uvidíme, jestli přijde Eliáš a zachrání ho!‘“ ⁵⁰Ale Ježíš znovu vykřikl mocným hlasem a skončil.“

ST 18. března – Následující mocnost

Da 11:31-36 „³¹Jeho paže se napřáhnou a znesvěť svatyni i pevnost, vymýtí každodenní obět' a dají tam ohydnou modlu pustošitele. ³²Ty, kteří jednájí svévolně vůči smlouvě, přivede úlisnostmi k rouhání. Avšak lid, ti, kteří se znají ke svému Bohu, zůstanou pevní a budou podle toho jednat. ³³Prozráví v lidu budou poučovat mnohé, ale budou po nějaký čas klesat pod mečem a plamenem, zajetím a loupeží. ³⁴Když budou klesat, naleznou trochu pomoci, ale mnozí se k nim připojí úskočně. ³⁵Někteří z prozrávých budou klesat, budou zkoušeni, třibeni a běleni pro dobu konce, totiž do jistého času. ³⁶Král bude dělat, co se mu zlíbí, bude se vypínat a činit větším nad každého boha a bude divně mluvit i proti Bohu bohů, co mu nepřísluší, a bude ho provázet zdar, dokud se nedovrší hrozný hněv, neboť rozhodnutí bude vykonáno.“

Da 11:29,30,37-39 „²⁹Po jistém čase opět potáhne proti Jihu, ale podruhé to nebude tak jako poprvé. ³⁰Přitáhne na něj loďstvo Kitejců a bude zkrúšen. Opět bude sptit a jednat proti svaté smlouvě. Obrátí se a přikloní k těm, kdo opustili svatou smlouvu. ... ³⁷Nepřikloní se ani k bohům svých otců ani k Oblíbenci žen, nepřikloní se k žádnému bohu, neboť se bude činit větším nade všechny. ³⁸Jen boha pevností bude ctít na jeho místě, zlatem, stříbrem, drahokamem a drahocennostmi bude ctít boha, kterého jeho otcové neznali. ³⁹Cizího boha uvede do opevněných pevností; kdo ho uzná, toho zahrne slávou. Takovým svěří vládu nad mnohými a jako odměnu jim přidělí půdu.“

Da 8:10,11 „¹⁰Vzmohl se tak, že sahal až k nebeskému zástupu, srazil na zem část toho zástupu, totiž hvězd, a rozšlapal je. ¹¹Vypjal se až k veliteli toho zástupu, zrušil každodenní obět' a rozvrátil příbytek jeho svatyně.“

Da 7:8,25 „⁸Prohlížel jsem rohy, a hle, vyrostl mezi nimi další malý roh a tři z dřívějších rohů byly před ním vyvráceny. Hle, na tom rohu byly oči jako oči lidské a ústa, která mluvila troufale. ... ²⁵Bude mluvit proti Nejvyššímu a bude hubit svaté Nejvyššího. Bude se snažit změnit doby a zákon. Svatí budou vydáni do jeho rukou až do času a časů a poloviny času.“

ČT .19 března – Závěrečné události

Da 11:40-45 „⁴⁰V době konce se s ním srazí král Jihu, ale král Severu proti němu zaútočí s vzbou a jízdou a obrovským loďstvem. Přitáhne proti zemím, zaplaví je a potáhne dál. ⁴¹Přitáhne i do nádherné země a mnozí klesnou. Z jeho rukou uniknou jen tyto: Edóm, Moáb a přední z Amónovců. ⁴²Vztáhne svou ruku na četné země; ani egyptská země nevyvázne. ⁴³Získá vládu nad skrytými poklady zlata a stříbra a všemi egyptskými drahocennostmi. V jeho průvodu budou i Lúbijci a Kúšijci. ⁴⁴Ale vyděsí ho zprávy z východu a ze severu. Vytáhne s velikým rozhořčením, aby mnohé zahladil a vyhubil jako klaté. ⁴⁵Postaví své přepychové stany od moří k hoře svaté nádhery. Pak přijde jeho konec a nikdo mu nepomůže.“

Da 8:17 „Přišel tedy tam, kde jsem stál; zatímco přicházel, byl jsem ohromen a padl jsem tváří k zemi. Řekl mi: ‚Pochop, lidský synu, že to vidění se týká doby konce.‘“

Da 12:2,4,9 „²Mnozí z těch, kteří spí v prachu země, procitnou; jedni k životu věčnému, druhí k pohaně a věčné hrůze. ... ⁴A ty, Danieli, udržuj ta slova v tajnosti a zapečet tuto knihu až do doby konce. Mnozí budou zmateně pobíhat, ale poznání se rozmožní. ... ⁹Řekl: ‚Jdi, Danieli, tajuplná a zapečetěná budou ta slova až do doby konce.‘“

Iz 14:13 „A v srdci sis říkal: ‚Vystoupím na nebesa, vyvýším svůj trůn nad Boží hvězdy, zasednu na Hoře setkávání na nejvyšším Severu.‘“

Zj 11:8 „Jejich těla zůstanou ležet na náměstí toho velikého města, které se obrazně nazývá Sodoma a Egypt, kde byl také ukřížován jejich Pán.“